

Groepshandelingsplan Middenbouw / Bovenbouw

In dit gedeelte van het handelingsplan wordt beschreven wat er gebeurt in de niveau waarin het kind zit. Als er leergebieden zijn waar voor dit kind andere zaken nodig zijn, dan vindt u dit terug in het OPP gedeelte extra onderwijsbehoefte.

De doelen uit de leerlijnen van het CED worden gevolgd en de invulling hiervan is aan de hand van de verschillende methoden en methodieken die in de school worden gebruikt.

Niveau 3

Vakgebied

Communicatieve redzaamheid

Doel Gespreks- vaardigheden 1 t/m 5	<p><i>Gespreksvaardigheden</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heeft inbreng bij het bespreken van een probleem 2. Past bij het uitvoeren van taalhandelingen in duo's een aantal interactie- en gespreksvaardigheden toe (informatie uitwisselen, samen een plan maken) 3. Vertelt of hij het wel of niet eens is met een mening 4. Staat open voor de mening van anderen 5. Beschrijft gebeurtenissen in het heden en verleden in de kring
Redzaamheid 6 t/m 8	<p><i>Redzaamheid</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Geeft op een eenvoudige manier uitleg over hoe iets werkt, hoe iets moet of wat iets is in de kring 7. Blijft in de kringsituatie bij het onderwerp 8. Houdt rekening met voorkennis van de luisteraar in een gesprekssituatie
Sociaal taalgebruik 9 t/m 13	<p><i>Sociaal taalgebruik</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Nodigt een bekende beleefd uit per telefoon 10. Belt een bekende op en voert beleefd een gesprek. 11. Biedt gepast zijn excuses (sorry, het spijt me) aan bekenden 12. Troost een bekende 13. Komt voor zichzelf op in een situatie met bekenden
Verhaalopbouw 14 t/m 17	<p><i>Verhaal opbouw</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Heeft inbreng bij het bespreken van een probleem 15. Past bij het uitvoeren van taalhandelingen in duo's een aantal interactie- en gespreksvaardigheden toe (informatie uitwisselen, samen een plan maken) 16. Vertelt of hij het wel of niet eens is met een mening 17. Staat open voor de mening van anderen

Vakgebied

Sociaal emotionele ontwikkeling

Doel Opkomen voor jezelf 1 t/m 6	<p><i>Opkomen voor jezelf</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komt voor zichzelf op bij ongewenste aanrakingen of uitingen (weglopen, nee zeggen) 2. Maakt onderscheid tussen iemand die de baas speelt en echt gezag 3. Vertelt het als hij wordt overgeslagen of als iets dat beloofd is vergeten wordt 4. Komt voor zijn mening uit in een één op één gesprek zonder deze te motiveren (ik vind voetbal stom) 5. Kiest als hij niet mee mag doen uit twee door de leerkracht aangereikte oplossingen 6. Toont gevoelens van schaamte
Ervaringen delen 7 en 8	

	<i>Ervaringen delen</i>
Omgaan met je stoornis 9 en 10	7. Vertelt over grappige situaties die hij heeft meegemaakt (in kring, aan juf, aan medeleerling) 8. Herkent gevoelens van blijdschap, angst, boosheid en verdriet bij een ander
Eigen keuze maken 11 t/m 13	<i>Omgaan met je stoornis</i> 9. Accepteert het gebruik van bepaalde hulpmiddelen aangereikt door de leerkracht 10. Beseft dat hulpmiddelen hem helpen
Omgaan met ruzie 14 t/m 18	<i>Eigen keuze maken</i> 11. Denkt na voor hij een keus maakt 12. Durft een andere keuze te maken dan een vriend 13. Gaat soms mee in de keus van een ander (spelmateriaal)
Jezelf presenteren 19 t/m 22	<i>Omgaan met ruzie</i> 14. Aanvaardt excuses van een ander 15. Schakelt de leerkracht in wanneer hij zelf een ruzie niet op kan lossen 16. Herkent bij zichzelf gevoelens van boosheid
Aardig doen 23 t/m 29	17. Waarschuwt de leerkracht wanneer een ruzie van anderen uit de hand loopt 18. Vertelt waarom hij boos is op een ander <i>Jezelf presenteren</i> 19. Stelt zichzelf netjes aan een ander voor in een bekende omgeving (hand geven, naam zeggen) 20. Denkt van te voren na over wat hij wil vertellen 21. Kijk anderen aan wanneer hij iets vertelt in de kring 22. Reageert op positieve feedback (kijkt trots)
	<i>Aardig doen</i> 23. Helpt een ander als hij merkt dat iets niet lukt 24. Bedankt als een ander hem iets geeft of iets voor hem doet 25. Luistert actief naar een ander (aankijken, knikken, een vraag stellen, stil zijn) 26. Trekt zich terug (accepteert het) als een ander niet geholpen of met rust gelaten wil worden 27. Heeft besef van 'goed en kwaad' in eenvoudige situaties (stelen en klikken mag niet, je hoort fatsoenlijk en beleefd te zijn) 28. Laat een ander meespelen 29. Maakt afspraken met een medeleerling over om beurten een voorwerp gebruiken waar je beiden mee wilt spelen

Vakgebied

Leren leren

Doel Zelfstandig werken 1 en 4	<i>Zelfstandig werken</i> 1. Werkt 10 minuten zelfstandig aan een bekende taak 2. Maakt een langdurige opdracht af als daar af en toe aanwijzingen voor worden gegeven 3. Werkt harder door om een taak af te krijgen als de leerkracht dit aangeeft 4. Maakt gebruik van een wachtwerkje als hij vast loopt
Taakaanpak 5 t/m 10	<i>Taakaanpak</i> 5. Luistert eerst naar de gehele instructie voordat hij aan de opdracht begint 6. Kijkt hoe de leerkracht een taak aanpakt en neemt deze aanpak over 7. Werkt van links naar rechts en van boven naar onder 8. Verbeterd na aanwijzingen de manier waarop hij een taak uitvoert 9. Voert twee taken achter elkaar uit met behulp van een planner of picto's
Hulp vragen 11	10. Zorgt voor een overzichtelijke werkplek <i>Hulp vragen</i>

Reflectie op eigen
werk
12, 13
Samenwerken
14 en 15

11. Vraagt een medeleerling om hulp als hij niet verder kan
  - Reflectie op eigen werk
  12. Vertelt in een paar stappen hoe hij zijn taak heeft aangepakt
  13. Geeft aan wat hij makkelijk/moeilijk vindt om te doen
- Samenwerken*
14. Speelt een leidende en volgende rol in spel
  15. Doet wat hij belooft (vriendenboekje weer meenemen)

Vakgebied

Spelontwikkeling

Doel
1 t/m 6

1. Kiest een leerling met wie hij prettig samenspeelt
2. Speelt zonder materiaal, maar met gebaren en verbalisaties (denkbeeldig bloemen plukken, visite binnen laten)
3. Vraagt om echte materialen (geen speelgoed) bij fantasiespel (echte bon, geld, boekje)
4. Speelt fantasiefiguren na (sprookjes, tekenfilm)
5. Benoemt het wanneer een ander zich niet aan de regels houdt (voor de beurt gaan)
6. Speelt samen met materiaal dat samen gebruikt moet worden (bal, wip)

Vakgebied

Taal(activiteiten)

Doel
Woordenschat
1
Begrijpend
luisteren
2 en 3

Woordenschat

1. Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 6/7 jaar

Begrijpend luisteren

2. Begrijpt een mondeling aangeboden verhaal met oorzaak- gevolg relaties
3. Begrijpt de inhoud van een kringgesprek over een onderwerp buiten het hier en nu

Begrijpend lezen
4 t/m 6

Begrijpend lezen

4. Geeft betekenis aan zelf gelezen woorden en zinnen
5. Weet dat de zinnen in een tekst met elkaar verband houden
6. Bepaalt in een eenvoudige tekst waarnaar verwijswaarden verwijzen

Spelling
7 t/m 13

Spelling

7. Analyseert klankzuivere woorden in afzonderlijke klanken in de juiste volgorde (m/a/n, b/r/oe/k)
8. Koppelt tekens aan klanken (b,ij,aa,e ... enz.)
9. Spelt klankzuivere woorden van twee- en drieklanken:
  - van medeklinker(s) en korte of lange klank (pen, boom)
  - van medeklinker(s) en tweetekensklank (pijn, huis)
10. Spelt klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers:
  - twee medeklinkers vooraan of achteraan (bloem, kast)
  - twee medeklinkers vooraan en achteraan (Klant, grens)
11. Spelt woorden met twee medeklinkers achteraan, die vaak met een tussenklank worden uitgesproken (melk, warm)
12. Spelt woorden met meer dan twee medeklinkers achter elkaar (markt, straat)

Stellen
13 n 14

Stellen

13. Schrijft woorden bij een plaatje of werkje
14. Schrijft eenvoudige korte functionele zinnen bij een plaatje of werkje

Vakgebied

Lezen

Doel
AVI start

AVI-START

1. Herkent direct de lidwoorden de, het en een

1 en 2

AVI Midden groep 3
1 t/m 6

AVI Eind groep 3
1 t/m 7

2. Herkent simpele woorden, zoals teen, boom, boot, auto, etc.

AVI-M3

1. Leest zinnen met ongeveer 6 woorden zonder hoofdletters
2. Leest korte zinnen met één zin per regel
3. Leest geen samengestelde zinnen
4. Benoemt vlot alle grafemen
5. Leest éénlettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden
6. Leest vlot klankzuivere (M)K(M) (jaap, om, juf, ik, pen, boos)

AVI-E3

1. Leest zinnen met ongeveer 7 woorden
2. Leest één zin per regel met hoofdletters
3. Leest vlot nevenschikkende samengestelde zinnen
4. Leest vlot eenvoudige tweelettergrepige of samengestelde woorden (rover, voet-bal)
5. Leest vlot éénlettergrepige woorden eindigend op dt, ng of nk
6. Leest vlot twee en drie medeklinkers vooraan en/of achteraan MKMM/ MMKM/ MMKMM, MMMKM MKMMM
7. Leest vlot verkleinwoorden

Vakgebied

Wiskundige oriëntatie

Doel
Wiskundig inzicht en handelen
1 t/ m 7

Wiskundig inzicht en handelen

1. Kent bewerkingsbegrippen: samen, bij elkaar doen, verdelen, eraf halen
2. Kent hoeveelheidbegrippen: meer, minder, evenveel, één meer/minder
3. Kent begrippen als snel, langzaam, dichtbij, bovenaan /onderaan, achteraan, vooraan, vroeg, laat, eerder, vroeger, later
4. Schrijft het cijfer bij een hoeveelheid en legt de juiste hoeveelheid bij een cijfer
5. Begrijpt pijlentaal en daarbij het + en - teken
6. Begrijpt de somformule, +, - en =
7. Begrijpt en gebruikt een T-splitsing voor het splitsen van getallen

Getallen en bewerking
8 t/m 21

Getallen en bewerkingen

8. Benoemt kaartjes van een getallenlijn tot 20
9. Telt dóór en terug vanaf een willekeurig getal tot 20
10. Telt heen en terug tot 20 met sprongen van 1 en 2
11. Telt verkort tot 20 door gebruik te maken van 5- en 10-structuur
12. Telt dóór vanaf een willekeurig getal tot 100
13. Overziet hoeveelheden tot 5 ineens dobbelsteen en vanuit de vingers
14. Overziet hoeveelheden tot 6 ineens vanuit dobbelsteen en vingers
15. Maakt gebruik van hoeveelheden
16. Maakt + en - sommen tot 10 met gebruik van concreet materiaal
17. Maakt + en - sommen tot 10 met gebruik maken van structuren (5-structuur, dubbelen, vingers)
18. Schrijft + en - som tot 10
19. Maakt optel/afreksommen onder de 10 zonder concreet materiaal
20. Verdeelt vanuit een context een concrete hoeveelheid eerlijk
21. Zegt hoeveel voorwerpen ieder krijgt als je een hoeveelheid van 20 over 2

Meten en meetkunde
21 t/m 28

Meten en meetkunde

22. Ziet dat bij spiegelen een symmetrisch evenbeeld ontstaat.
23. Loopt een route door opvolgen van richtingaanduidingen als linksaf, rechtsaf, rechtdoor
24. Maakt mozaïeken of kralenketting met een bepaald patroon
25. Vergelijkt voorwerpen zoals via een strook of stuk touw
26. Meet 'afpassend' met maateenheden als stap, voet en 'meterstrook' Vergelijkt inhoud door afpassen met kopje, beker, lepel.
27. Ordent voorwerpen op gewicht
28. Legt plaatjes in logische volgorde

Vakgebied

Motoriek, schrijven, bewegen

Doel
Schrijven 1 t/m 8

Schrijven

1. Behoudt tijdens het schrijven een correcte zit- en schrijfhouding
2. Schrijft ontspannen met een 3 punt pengreep
3. Schrijft woorden met losse letters
4. Schrijft op lijntjes papier, passend bij de motoriek
5. Beoordeelt eigen schrijfwerk
6. Schrijft letters in de juiste schrijfrichting
7. schrijft natuurlijke lastige verbindingen
8. Schrijft letters op een lijn (4,5-4,5-4,5 , ook in werkboeken)

Motoriek gym
9 t/m 27

Bewegingsonderwijs

9. Kan evenwicht houden 10 sec. op één been
10. Balanceren:
  - a. Loopt achterwaarts over een bank.
  - b. Loopt over een half instabiel balanceervlak (bank).
11. Glijdt vanaf een smalle glijbaan.
Klauteren:
12. Klimt tot de helft omhoog in een recht wandrek.
13. Klimt in een steile wand met touw (schuin wandrek) helemaal omhoog.
Schommelen:
14. Schommelt in een touw met schoteltje of knoop vanaf een verhoogd vlak, en landt op afzetvlak.
Hangend zwaaien:
15. Zwaait aan een touw van bank naar mat (50 - 100 cm).
16. Maakt een koprol vanuit hurkzit tot langzit op een vlakke mat.
17. Springt op een schuine minitrampoline met 2 voeten in het rondje met verhoogde aanloop.
18. Wendsprong over de kast met daarvoor een bank (3 delen).
Loopspringen:
19. Slaat springen van mat naar mat (50 cm afzet en landen met 1 voet).
20. Loopt een wedstrijdje met 1 medeleerling
Slaan , mikken en gooien
21. Slaat met een racket een zachte bal gericht naar een doel.
22. Mikt een bal in een vergrote korf (2 meter hoogte, van 1,5 meter)
23. Werpt of schopt vanuit verschillende richtingen in een horizontaal doel.
24. Gooit een grote, zachte bal naar een ander zodanig dat die hem kan vangen.
25. Vangt een met een boog aangegooide pittenzak.
26. Stuiterd een grote bal met de niet-voorkeurshand.
Spelen:

27. Matlummelbal: de balbezitter kiest een open afspeellijn, de ontvanger laat zien / horen wanneer de afspeellijn open is en lummel let vooral op de balbezitter.
28. Kent overlooptikkertje, mattentikkertje

Vakgebied

Omgaan met media

Doel
1 t/m 6

Omgaan met de computer

1. Gebruikt letters van het toetsenbord om simpele woorden in te vullen (naam)
2. Sluit de computer op de juiste wijze af
3. Doet een cd-rom/dvd of usb-stick op de juiste wijze in de computer

Informatie zoeken en gebruiken

4. Zoekt in kranten geschreven woorden ('woorden met een b')
5. Zoekt in folders de prijs op bij speelgoed/ artikelen

Alfabet gebruik

6. Weet bij opzoeken van een woord op alfabet dat de 'a' vooraan te vinden is en de 'z' achteraan

Vakgebied

Wereldoriëntatie

Doel

Verkeer

1. Veilig oversteken, veilig fietsen, eenvoudige voorrangregels
2. *Burgerschap*
3. Verhalen, feesten, gebruiken

Natuur en techniek

4. Indeling dieren in zoogdieren/ vogels/ vissen
5. Voedsel mens en dier
6. Invloed van de seizoenen
7. Van buitenaf waarneembare inwendige lichaamsdelen (hart, longen, spieren, botten, zintuigen)
8. Gezondheid en milieu
9. Vorm van de maan en stand van de zon

Aardrijkskunde

10. Bekijken van kaarten van Nederland, Europa en de wereld via actualiteit en vakantie
11. Eigen woonplaats
12. Verschil stad- dorp

Geschiedenis

13. Werk en vrije tijd 9 vroeger – nu)
14. Beroepen, ridders en kastelen, middeleeuwse tijd
15. Samenleving met veel culturen
16. Rol van televisie